

๖ สถิตในดวงใจไทยนิรันดร์

Phatra Fleet Leasing

บริษัท สยามภัทรา ฟลีท ลีสซิ่ง

๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๙ รัชกาลที่ ๙ สวรรคต

น้อมสำนึกพระมหากรุณาธิคุณ
ไต่ร่บุญทุกแนวทางล้วนสร้างสรรค์
ขอสืบสานคำพ่อสอนเป็นสำคัญ
คือมีขวัญสติในดวงใจนิรันดร์

ข้าพระพุทธเจ้า คณะผู้บริหาร และ พนักงาน
บริษัท ภัทรลิสซิ่ง จำกัด (มหาชน)

เจ้าของ บบจ.ภัทรวิชัย
252/6 ชั้น 29
อาคารเมืองไทยทรรคคอมเพล็กซ์ 1
ถนนรัชดาภิเษก เขตห้วยขวาง
กรุงเทพฯ 10320
โทร.0 2290 7575, 0 2693 2288

บรรณาธิการที่ปรึกษา
นิพนธ์สุดา คีนอง
เมธี คุ้มเผ่า
สัณฐิตาภรณ์ ธรรมธรรมศิริ
บรรณาธิการ
ทรงยศ กมลทวีกุล

ควบคุมการผลิต
นฤมล สือประเสริฐ
ปิฐวนันท์อักษร
พรพรรณ บุณยทอนอม

ออกแบบดำเนินการผลิต
ทรงยศ กมลทวีกุล
โทร.08 1855 1146
E-mail : k.sonruiot@gmail.com ข้อ
เขียน บทความ เป็นความคิดเห็นส่วนตัว
ของผู้เขียนโดยตรง ห้ามนำรูปภาพ หรือ
ข้อเขียนไปเผยแพร่ หรือพิมพ์ซ้ำโดยมิได้
รับอนุญาต

คล้ายดังลมพายุโหมพัด เปลวไฟสว่างในตะเกียงพลันดับ มีคนยืนอยู่ชั่วครู่ ราวชั่วกัลป์
แต่แล้วแสงไฟกลับสว่างขึ้นอีกครั้ง สว่างจ้านำทางทุกดวงชน สว่างไสวอยู่กลางใจไทยนิรันดร์

ภาพถ่ายโดย : นครเศฐ ชีระคำศรี

เสด็จสู่สวรรคาลัย

“ในหลวง”

เรื่อง : ชวชัย กฤติยาภิชาติกุล

คำว่า “ในหลวง” ย่อมาจาก “ใน (พระบรมมหาราชวัง) หลวง” “ในหลวง” เป็นคำที่ใช้กันมาตั้งแต่โบราณ เมื่อจะกล่าวถึงพระมหากษัตริย์ในเชิงเสียดสี มีความท่างในฐานะสถาบันอันสูงส่งที่พสกนิกรต่างเคารพรักเทิดทูน

ในประวัติศาสตร์มีการบันทึกว่า เมื่อจะเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท จะต้องหมอบคลาน และห้ามแหงนหน้ามองพระพักตร์ เว้นแต่ข้าราชการบริพารที่ถวายงาน ซึ่งเป็นมาช้านานจนกระทั่งปลายรัชสมัยรัชกาลที่ ๔ แตกต่างจากคำว่า “พระเจ้าอยู่หัว” ที่กล่าวถึง “พระมหากษัตริย์” แบบตรงๆ ลดความท่างและเข้าถึงได้ง่าย แต่กระนั้น คำว่า “ในหลวง” ก็ยังเป็นคำที่ติดปากใช้สืบทอดกันมาจนปัจจุบัน

ที่มาของคำว่า “ในหลวง” อ้างอิงข้อมูลจากศูนย์สารสนเทศสำนักราชเลขาธิการ ที่เคยนำลายพระหัตถ์ในสมเด็จเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ที่ทรงมีไปถึงสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๔๘๐ มาเผยแพร่ (ต่อมาได้รวบรวมเป็นหนังสือ “สำลัสมเด็จ” ลายพระหัตถ์ในสมเด็จเจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ และสมเด็จเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ) นำมาเรียบเรียง ดังนี้

ที่มาของคำว่า “ในหลวง” หมายความว่าตรงข้ามกับคำ “นอก” คำว่า “หลวง” นั้น โดยลำพังคำขึ้นเดิมหมายความว่า “ใหญ่โต” เหมือนคำภาษาอังกฤษว่า Great เป็นคุณศัพท์ Adjective สำหรับประกอบกับคำที่เป็นนามศัพท์ ยกตัวอย่างดัง...

“เขาหลวง” หมายความว่าภูเขที่ใหญ่กว่าเพื่อน
“บางหลวง” หมายความว่าคลองต้นที่ใหญ่ยาวยิ่งกว่าเพื่อน
“เมืองหลวง” หมายความว่าเมืองใหญ่ที่เป็นราชธานี
“วังหลวง” หมายความว่าวังที่เป็นใหญ่ (อันเป็นที่ประทับของพระเจ้าแผ่นดิน)

ในสมัยกรุงศรีอยุธยา เรียกขานพระเจ้าแผ่นดินว่า “ขุนหลวง” กันแพร่หลายมาจนตลอดสมัย เรียกพระเจ้าแผ่นดินที่ยังเสวยราชย์อยู่ว่า “ขุนหลวง” เรียกพระเจ้าแผ่นดินที่ล่วงลับไปแล้ว ค้วยเอาคำอื่นประกอบเข้าข้างท้ายให้รู้ว่าเป็นใคร เช่น เรียกว่า “ขุนหลวงเสีย” “ขุนหลวงท้ายสระ” “ขุนหลวงบรมโกศ” “ขุนหลวงหาวัด” และ “ขุนหลวงพระที่นั่งสุริยามรินทร์” แม้พระเจ้ากรุงธนบุรีก็เรียกกันว่า “ขุนหลวงตาก” เป็นที่สุด

คำว่า “ขุนหลวง” นี้ เป็นมูลที่ตัดเอาคำ “หลวง” ข้างท้ายไปประกอบ ใช้หมายความว่า “เนื่องด้วยพระเจ้าแผ่นดิน” เช่นว่า “คนหลวง” “ข้าหลวง” “เรือหลวง” หมายความว่า คน ข้างและเรือ อันเป็นของขุนหลวง แล้วพุดคลคำ “ขุน” ให้คงเหลือเพียง ๒ พยางค์โดยสะดวกปาก เลยเกิดคำ “ของหลวง” หมายความว่าสรรพสิ่งบรรดาซึ่งเป็นของพระเจ้าแผ่นดิน แล้วใช้เลยไปโดยไม่สังเกตความ ถึงเรียกพระเจ้าแผ่นดินว่า “ของหลวง”

คำนี้มีอยู่ในตำรากระบวนเสด็จประพาส ซึ่งพระเจ้ากรุงธนบุรีโปรดให้ประชุมข้าราชการครั้งกรุงศรีอยุธยา ๒๐ คน ประชุมกันแต่งขึ้น (หอพระสมุดฯ พิมพ์ไว้ในหนังสือลัทธิธรรมเนียมต่างๆ ภาคที่ ๑๙) ในตำรานั้นเรียกพระเจ้าแผ่นดินว่า “ของหลวง” เช่นว่า “ปลูกพลับพลารับเสด็จของหลวง” ดังนี้ เห็นจะใช้เรียกกันมาแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาแล้ว

ควรทราบว่่า “ในหลวง” ก็อยู่ในคำพวกเดียวกัน เห็นจะมาแต่คำว่า “ในวังขุนหลวง” หรือ “ในกิจการของขุนหลวง” แล้วก็เลยเรียกหมายความว่าต่อไปถึงพระองค์พระเจ้าแผ่นดินตามสะดวกปากว่า “ในหลวง” อย่างเดียวกับคำว่า “ของหลวง”

“เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม
เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม”

๑๕ กระแสพระบรมราโชวาท

๑.ความเพียร

การสร้างสรรค์ตนเอง การสร้างบ้านเมืองก็ตาม มิใช่สร้างในวันเดียว ต้องใช้เวลา ต้องใช้ความเพียร ต้องใช้ความอดทน เสียสละ แต่สำคัญที่สุดคือความอดทนคือไม่ย่อท้อ ไม่ย่อท้อในสิ่งที่ถึงาม สิ่งที่ยังามนั้นทำมันน่าเบื่อ บางทีเหมือนว่าไม่ได้ผล ไม่ค้ง คือคุณมันควรทำคีนี แต่ขอรับรองว่าการทำให้คึควรค้องมีความอดทน เวลาข้างหน้าจะเห็นผลแน่นอนในความอดทนของตนเอง

พระบรมราโชวาท พระราชทานแก่นักเรียน นักศึกษา ครู และอาจารย์ในโอกาสเข้าเฝ้าฯ วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๑๖

๒.ความพอดี

ในการสร้างตัวสร้างฐานะนั้นจะต้องถือหลักค่อยเป็นค่อยไป ด้วยความรอบคอบระมัดระวังและความพอเหมาะพอดี ไม่ทำเกินฐานะและกำลัง หรือทำด้วยความเร่งรีบ เมื่อมีพื้นฐานแน่นหนารองรับพร้อมแล้ว จึงค่อยสร้างค่อยเสริมความเจริญก้าวหน้าในระดับสูงขึ้น ตามต่อกันไปเป็นลำดับ ผลที่เกิดขึ้นจึงจะแน่นอน มีหลักเกณฑ์ เป็นประโยชน์แท้และยั่งยืน

พระบรมราโชวาท ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยขอนแก่น วันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๔๐

๓.ความรู้ตน

เล็กๆ ทำอะไรต้องหักให้รู้ตัว การรู้ตัวอยู่เสมอจะทำให้เป็นคนมีระเบียบ และคนที่ระเบียบคึแล้ว จะสามารถเล่าเรียนและทำการงานต่างๆ ได้โดยถูกต้องรวดเร็ว จะเป็นคนที่จะสร้างความสำเร็จและความเจริญ ให้แก่ตนเอง และส่วนรวมในอนาคตได้อย่างแน่นอน

พระบรมราโชวาท พระราชทานลงพิมพ์ในหนังสือ วันเด็ก ประจำปี ๒๕๒๑

๔.คนเราจะต้องรับและจะต้องให้

คนเราจะเอาแต่ได้ไม่ได้ คนเราจะต้องรับและจะต้องให้ หมายความว่าต่อไป และเดี๋ยวนี้อยู่ เมื่อรับสิ่งของใดมา ก็จะต้องพยายามให้ ในการให้นั้น ให้ได้โดยพยายามที่จะสร้างความสามัคคีให้หมู่คณะและในชาติ ทำให้หมู่คณะและชาติประชาชนทั้งหลายมีความไว้ใจซึ่งกันและกันได้ ช่วยที่ไหนได้ก็ช่วย ด้วยจิตใจที่เผื่อแผ่โดยแท้

พระบรมราโชวาท พระราชทานแก่นักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น วันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๒๑

๕.อ่อนโยนแต่ไม่อ่อนแอ

ในวงสังคมนั้นเล่า ท่านจะต้องรักษามารยาทอันดีงามสำหรับสุภาพชน รู้จักสัมมาคารวะ ไม่แข็งกระด้าง มีความอ่อนโยนแต่ไม่อ่อนแอ พร้อมจะเสียสละประโยชน์ส่วนตัวเพื่อส่วนรวม

.

พระบรมราชาโชวาท ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๔๙๖

๖.พูดจริงทำจริง

ผู้หนักแน่นในสัจจะพูดอย่างไร ทำอย่างนั้น จึงได้รับความสำเร็จ พร้อมทั้งความศรัทธาเชื่อถือและความยกย่องสรรเสริญจากคนทุกฝ่าย การพูดแล้วทำ คือพูดจริง ทำจริง จึงเป็นปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมเกียรติคุณของบุคคลให้เด่นชัด และสร้างเสริมความดี ความเจริญ ให้เกิดขึ้นทั้งแก่บุคคลและส่วนรวม

.

พระบรมราชาโชวาท ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๔๐

๗.หนังสือเป็นอมสิน

หนังสือเป็นการสะสมความรู้และทุกสิ่งทุกอย่างที่มนุษย์ได้สร้างมา ทำมา คิดมา แต่โบราณกาลจนทุกวันนี้ หนังสือจึงเป็นสิ่งสำคัญ เป็นคล้ายๆ ธนาคารความรู้ และเป็นอมสิน เป็นสิ่งที่จะทำให้มนุษย์ก้าวหน้าได้โดยแท้

.

พระบรมราชาโชวาท พระราชทานแก่คณะสมาชิกห้องสมุดทั่วประเทศ ในโอกาสที่เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๑๔

๘.ความซื่อสัตย์

ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นพื้นฐานของความดีทุกอย่าง เด็กๆ จึงต้องฝึกฝนอบรมให้เกิดขึ้นในตนเอง เพื่อจักได้เติบโตขึ้นเป็นคนดีมีประโยชน์ และมีชีวิตที่สะอาดที่เจริญมั่นคง

.

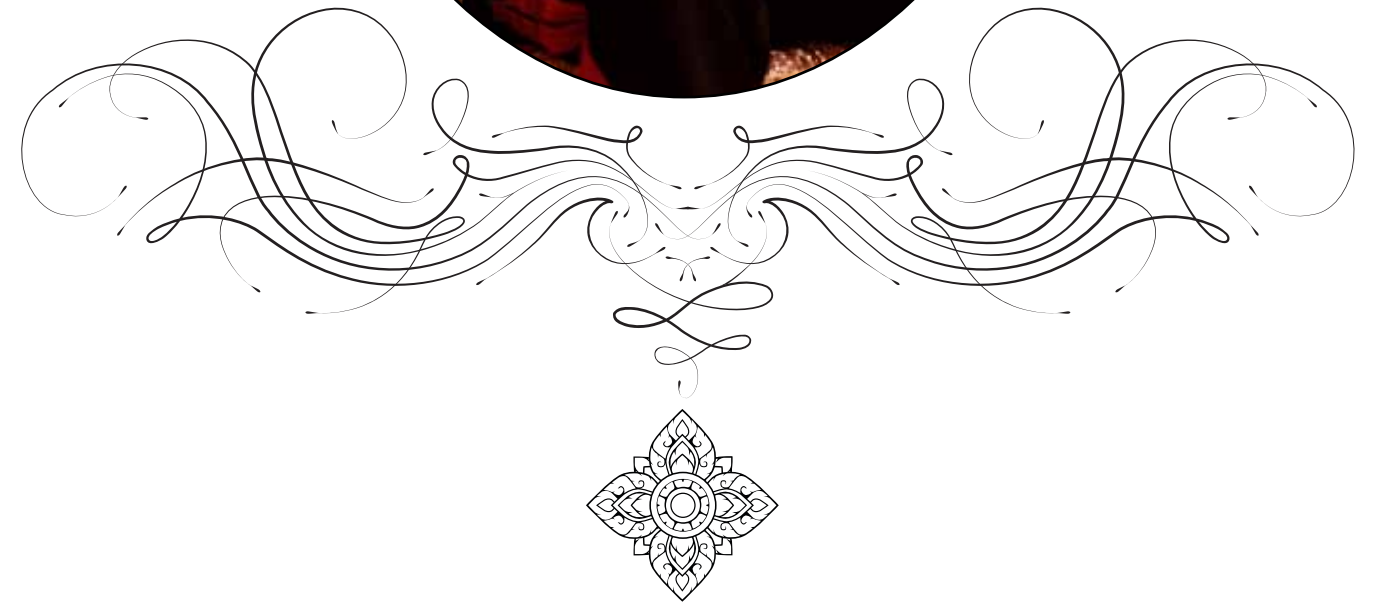
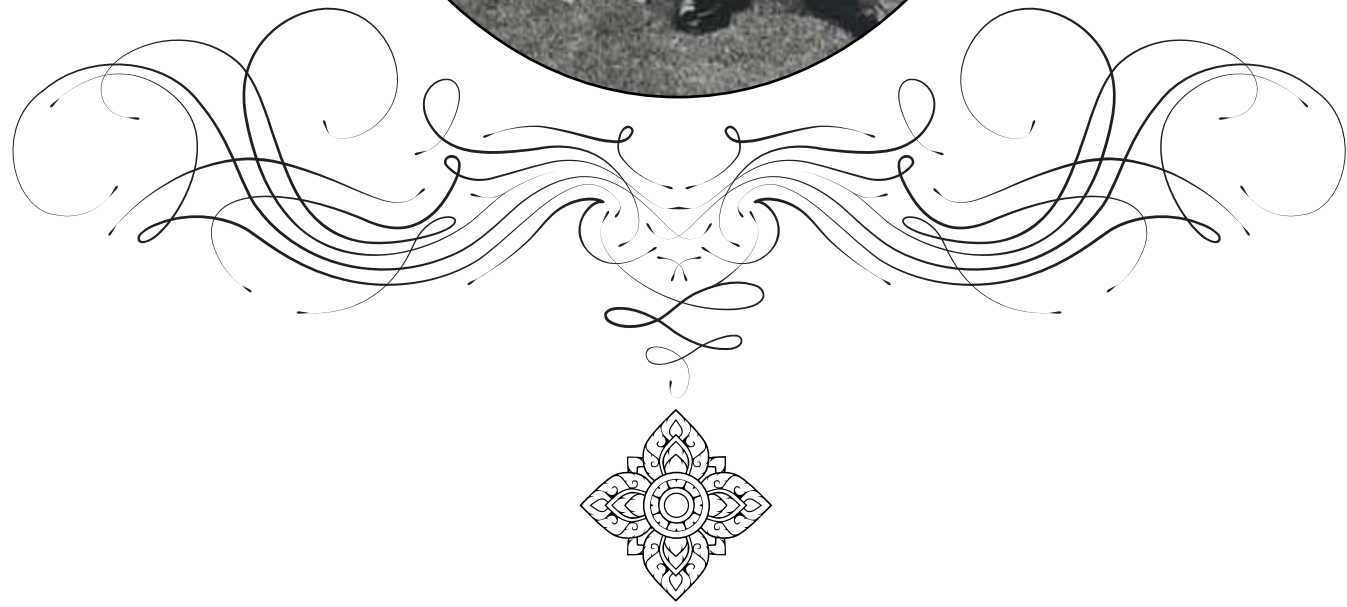
พระบรมราชาโชวาท พระราชทานเพื่อเชิญลงพิมพ์ในหนังสือวันเด็ก ปีพุทธศักราช ๒๕๓๑

๙.การเอาชนะใจตน

ในการดำเนินชีวิตของเรา เราต้องข่มใจไม่กระทำความผิดๆ ที่เรารู้สึกว่าใจจริงว่าชั่วว่าเลื่อม เราต้องฝึกตน คำนึงความดีและความประพฤติทุกอย่างที่รู้สึกว่าจะดีกับธรรมะ เราต้องกล้าและบากบั่นที่จะกระทำสิ่งที่เราทราบว่าเป็นความดี เป็นความถูกต้อง และเป็นธรรม ถ้าเราร่วมกันทำเช่นนี้ให้ได้อย่างจริงจัง ให้ผลของความดีบังเกิดมากขึ้นๆ ก็จะช่วยค้ำจุนส่วนรวมไว้มิให้เสื่อมลงไป และจะช่วยให้ฟื้นคืนดีขึ้นได้เป็นลำดับ

.

พระราชดำรัส พระราชทานเพื่อเชิญไปอ่านในพิธีเปิดการประชุมยุวพุทธิกสมาคมทั่วประเทศ ครั้งที่ ๑๒ ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา วันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๑๓

สิ่งที่ปวงชนชาวไทยควรยึดถือปฏิบัติไว้เสมอ
คือการเจริญรอยตามคุณงามความดีที่พระองค์
ทรงเป็นต้นแบบไว้ ทั้งด้วยความสำนึกใน
พระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ และเพื่อ
เสริมสิริมงคลให้แก่ชีวิตตนเองและครอบครัว
ในการร่วมกันสร้างสังคมไทยให้ผาสุกร่มเย็น
เนกเช่นที่เคยเห็นและเป็นไปภายใต้ร่มมหา
พระบารมีรัชกาลที่ ๙

พระมหากษัตริย์เป็นที่รักยิ่งที่สุดของปวงชนชาวไทย

“...ข้าพระพุทธเจ้า เอมโนและศิริภรรนา นบพระภูมิบาล บุญธิเรก เอกบรมจักริน
พระสยามินทร์ พระยศยั้งยง เย็นศิระเพราะพระบริบาล ผลพระคุณ ช รักษา ปวง
ประชาเป็นสุขศานต์...”

บทเพลงสรรเสริญพระบารมีที่คนไทยคุ้นเคยและร้องเป็นกันมาตั้งแต่
เล็ก ในช่วงเวลานี้คนไทยทุกคนต้องร้องเพลงนี้ด้วยน้ำตาแห่งความอาลัยอย่าง
หาที่สุดมิได้ เมื่อพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤบดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร
ผู้เป็นที่รักยิ่งของปวงชนชาวไทย เสด็จสวรรคต ณ โรงพยาบาลศิริราช ด้วย
พระอาการสงบ ในวันพฤหัสบดีที่ ๑๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙ เวลา ๑๕ นาฬิกา
๕๒ นาที สิริพระชนมพรรษาปีที่ ๘๙ ทรงครองราชย์สมบัติได้ ๗๐ ปี นับตั้งแต่
วาระที่พระองค์เสด็จขึ้นเถลิงถวัลยราชสมบัติเป็นรัชกาลที่ ๙ แห่งราชวงศ์จักรี
เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๙๙

ด้วยระยะเวลาแห่งความผูกพันอันยาวนาน คนไทยจึงรู้สึกหัวใจสลาย
อย่างยิ่งกับการจากไปของพระองค์ อย่างชนิดที่ฝรั่งต่างชาติจำนวนมากเห็น
แล้วไม่เข้าใจ แต่คนไทยเรานั้นต่างรู้ว่าพระองค์คือพระมหากษัตริย์ผู้ยิ่งใหญ่
ผู้เปรียบกับ “พ่อของแผ่นดิน” ที่ทุกคนเคารพรักยิ่งที่สุด เด็กไทยหรือคนรุ่นหนุ่มสาว
ในเวลานี้อาจไม่มีโอกาสได้รับรู้ถึงสิ่งที่พระองค์ทรงเสียสละแด่พลกนิกรชาวไทยด้วย
สายตาตนเองเหมือนกับคนรุ่นพ่อรุ่นแม่หรือปู่ย่าที่ยังคงจดจำภาพพระราชกรณียกิจ
นับไม่ถ้วนของพระองค์ผ่านทางจอทีวีได้อย่างแจ่มชัด

ตลอดระยะเวลาแห่งการครองราชย์อันยาวนานนั้น พระองค์เป็นที่
เลื่องลือไปทั่วโลกในฐานะพระราชผู้เปี่ยมด้วยพระปรีชา และครองราชย์อย่าง
ยาวนานที่สุดในโลกปัจจุบัน พระองค์ทรงได้รับการทูลเกล้าฯ ถวายรางวัลและ
เกียรติยศต่างๆ มากมาย ทั้งจากบุคคลและคณะบุคคลจากต่างประเทศ อันเนื่อง
มาจากพระราชกรณียกิจและพระราชอัธยาศัยในการแสวงหาสรรพวิชาความรู้อย่าง
อุตสาหวิริยะ ทั้งเพื่อประโยชน์สุขของปวงชนชาวไทย และเผื่อแผ่ไปยังเหล่ามวล
มนุษยชาติอีกด้วย

ดังเช่นในปี ๒๕๓๙ องค์การยูเนสโกได้ถวายสดุดีให้พระบาทสมเด็จพระ
เจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เป็นบุคคลสำคัญของโลก เนื่องในโอกาสฉลองสิริราช
สมบัติครบ ๕๐ ปี และในปี ๒๕๕๐ สำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ
(UN) ทูลเกล้าฯ ถวาย รางวัลความสำเร็จสูงสุดด้านการพัฒนามนุษย์ (The
Human Development Lifetime Achievement Award) จากการที่ได้
ทรงอุทิศกำลังพระวรกายและทรงพระวิริยอุตสาหะในการปฏิบัติพระราชกรณียกิจ
มาตลอดพระชนม์ชีพ โดยนายโคฟี อันนัน เลขาธิการสหประชาชาติ เป็นผู้
ทูลเกล้าฯ ถวาย เพื่อร่วมเฉลิมพระเกียรติครองราชย์ ๖๐ ปี

หลายคนอาจยังไม่ทราบว่า วันที่ ๕ ธันวาคมของทุกปีนั้น นอกจากจะเป็นวันคล้ายวันพระราชสมภพของในหลวงของปวงชนชาวไทยแล้ว ปัจจุบันนี้ได้ถูกกำหนดให้เป็น วันดินโลก (World Soil Day) ซึ่งที่ประชุมองค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) ได้มีมติสนับสนุนและร่วมกันจัดตั้งขึ้นมาตั้งแต่ช่วงกลางปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ในช่วงระยะเวลาไม่นานหลังจาก ท่านศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.สตีเฟน นอร์คคิลฟ์ แห่งสหภาพวิทยาศาสตร์ทางดินนานาชาติ (International Union of Soil Sciences : IUSS) ได้ทูลเกล้าฯ ถวายรางวัลนักวิทยาศาสตร์ดินเพื่อมนุษยธรรม (The Humanitarian Soil Scientist) แด่ในหลวงเป็นพระองค์แรกของโลก สืบเนื่องมาจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจเกี่ยวกับการพัฒนาที่ดินอย่างต่อเนื่องและยาวนาน ดังปรากฏผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์อย่างกว้างขวางทั้งในประเทศและนานาชาติ อาทิ การนำหญ้าแฝกมาปลูกเพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำและป้องกันการพังทลายของหน้าดิน จนประเทศไทยกลายเป็นศูนย์กลางของการใช้เทคนิคและวิชาการเกี่ยวกับหญ้าแฝกที่ประสบผลสำเร็จ และมีความก้าวหน้ามากที่สุดประเทศหนึ่งของโลกเลยทีเดียว

ก่อนหน้านั้น เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๖ หัวหน้าสาขาเกษตร ฝ่ายวิชาการภูมิภาคเอเชียของธนาคารโลก ทูลเกล้าฯ ถวาย “รางวัลหญ้าแฝกชุบสำริด” สดุดีพระเกียรติคุณในฐานะที่ทรงเป็นนักอนุรักษ์ดินและน้ำ

พ.ศ. ๒๕๓๙ องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) ทูลเกล้าฯ ถวาย “เหรียญสดุดีพระเกียรติคุณในด้านการพัฒนาการเกษตร”

พ.ศ. ๒๕๔๒ องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) ทูลเกล้าฯ ถวายเหรียญเทเลฟู้ด (Telefood Medal) เพื่อเป็นการสดุดีพระเกียรติคุณในฐานะที่ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจทางการพัฒนาการเกษตรของประเทศไทยเพื่อยกระดับความเป็นอยู่ของเกษตรกร และสร้างความมั่นคงด้านอาหาร

สำหรับชาวนาไทยนั้น คงเป็นที่ประจักษ์กันคืออยู่แล้วว่าในหลวงทรงทุ่มเทพระราชวรกายตรากตรำ และมุ่งมั่นเพื่อแก้ไขปัญหาค่าความเดือดร้อนของพสกนิกรชาวไทยมาอย่างยาวนาน ผ่านสายตาทั้งทางภาพข่าวพระราชสำนักฯ และกระแสพระราชดำรัสอันไม่ถ้วน จนกระทั่งมีคำกล่าวไว้ว่า “ไม่มีที่แห่งใดในประเทศไทยที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไม่เคยย่างพระบาทไปถึง”

ด้วยพระราชปณิธานอันแน่วแน่ที่จะทรงเสียสละประโยชน์ส่วนพระองค์เพื่อประโยชน์ส่วนรวม สมดังพระปฐมบรมราชโองการในพระราชพิธีบรมราชาภิเษก ณ วันที่ ๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ว่า “เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม” ทั้งยังทรงเล็งเห็นว่ารากฐานสำคัญของบ้านเมืองเรา คือประชาชนระดับรากหญ้าในภาคเกษตรกรรม พระองค์จึงทรงทุ่มเทพระราชวรกายมุ่งมั่นในการคิดค้นหาวิธีการใหม่ๆ เพื่อช่วยแก้ปัญหาภัยแล้งและเพิ่มผลผลิตมวลรวมประชาชาติผ่านโครงการมากมายในรูปของมูลนิธิ ๘ มูลนิธิ และโครงการอื่นเนื่องมาจากพระราชดำรินับ ๔,๑๐๐ โครงการ อาทิ โครงการตามพระราชประสงค์ โครงการหลวง โครงการตามพระราชดำริ และโครงการในพระบรมราชานุเคราะห์ เป็นต้น

พระองค์ทรงเป็นกษัตริย์ผู้มีอัจฉริยภาพทางการประติมากรรม กระทั่งสมพันธันักประติมากรรมนานาชาติ (IFIA) ซึ่งประกอบไปด้วย ๓๐๐ องค์กรด้านการประติมากรรมจาก ๘๖ ประเทศทั่วโลก พร้อมใจกันทูลเกล้าฯ ถวายรางวัลในปี ๒๕๕๒ และทรงเป็นพระบิดาแห่งการประติมากรรมเพื่อประโยชน์สุขของชาวไทยอย่างแท้จริง ยืนยันได้จากการจดทะเบียนสิทธิบัตรและอนุสิทธิบัตรผลงานของพระองค์เพื่อให้เป็นทรัพย์สินทางปัญญาของแผ่นดิน ไว้มากถึง 11 ฉบับ อาทิ

สิทธิบัตรการประติมากรรมเลขที่ ๓๑๒๗ (พ.ศ.๒๕๓๖) เรื่อง เครื่องกลเติมอากาศที่ผิวหน้าหมุนช้าแบบทุ่นลอย หรือ กังหันน้ำชัยพัฒนา เป็นเครื่องกลเติมอากาศที่ใช้ในการเติมออกซิเจนลงในน้ำที่ระดับผิวน้ำ

สิทธิบัตรการประติมากรรมเลขที่ ๑๐๗๖๔ (๒๕๔๔) เรื่อง การใช้น้ำมันปาล์มกลั่นบริสุทธิ์เป็นน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับเครื่องยนต์ดีเซลแทนน้ำมันดีเซล หรือ ไบโอดีเซล

สิทธิบัตรการประติมากรรมเลขที่ ๑๓๘๘๘ (พ.ศ.๒๕๔๕) เรื่อง การคัดแปรสภาพอากาศเพื่อให้เกิดฝน (ฝนหลวงพิเศษ) เป็นกรรมวิธีการทำฝนหลวงที่มีการทำฝนทั้งในระดับเมฆอุ่นที่ระดับต่ำกว่า ๑ หมื่นฟุต และเมฆเย็นที่ระดับสูงกว่า ๑ หมื่นฟุต พร้อมๆ กัน ซึ่งทรงเรียกว่า ชูเปอร์แซนวิช

สิทธิบัตรการประติมากรรมเลขที่ 22637 (พ.ศ.2550) เรื่อง กระบวนการปรับปรุงสภาพดินเปรี้ยวเพื่อให้เหมาะแก่การเพาะปลูก หรือ โครงการแก้มลิงดิน โดยใช้วิธีการเลียนแบบธรรมชาติเพื่อแก้มลิงให้ดินมีสภาพเปรี้ยวจัดก่อน แล้วทำการชะล้างความเปรี้ยวของดิน และทำการปรับปรุงสภาพดินให้เหมาะแก่การเพาะปลูกต่อไป

สิทธิบัตรการประติมากรรมเลขที่ ๒๙๑๖๓ (พ.ศ.๒๕๕๓) เรื่อง โครงสร้างเครื่องกำเนิดไฟฟ้าพลังงานจลน์และชุดสำเร็จเครื่องกำเนิดไฟฟ้าพลังงานจลน์ว่า หรือกังหันผลิตไฟฟ้าด้วยพลังงานน้ำไหล (อุทกพลวัต) สิ่งประดิษฐ์นี้ได้นำไปติดตั้งที่บริเวณคลองลัดโพธิ์ ส่งผลให้พื้นที่บริเวณนั้นซึ่งเคยถูกน้ำท่วมตลอดมา รอค้นจากเหตุน้ำท่วมใหญ่ ในปี ๒๕๕๔

ผลงานทางความคิดของพระองค์ที่นำไปสู่ทฤษฎีใหม่ๆ เพื่อช่วยบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้กับราษฎร ผ่านพระราชกรณียกิจต่างๆ ที่พระองค์ได้ทรงปฏิบัติมาอย่างยาวนาน ยังมีมากมายเกินกว่าจะนำมาเล่าสรุปได้ ณ ที่นี้ให้ได้ครบถ้วนทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นการเสด็จพระราชดำเนินออกไปเพื่อทรงรับทุกข์และปัญหาของประชาชนด้วยพระเนตรพระกรรณของพระองค์เอง ทรงเป็นจอมทัพออกไปเยี่ยมทหารหาญที่เสี่ยงตายกลางป่าเพื่อปกป้องผืนปฐพีไทยจากภัยคอมมิวนิสต์ และทรงสอนหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้คนไทยรู้จักประหยัดและยืนบนลำแข้งของตนเองได้อย่างมั่นคง

ในห้วงยามแห่งความอาลัยใหญ่หลวงของพสกนิกรชาวไทยมากมายหาที่สุดมิได้เช่นนี้ สิ่งที่ปวงชนชาวไทยควรยึดถือปฏิบัติไว้เสมอ คือการเจริญรอยตามคุณงามความดีที่พระองค์ทรงเป็นต้นแบบไว้ ทั้งด้วยความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ และเพื่อเสริมสิริมงคลให้แก่ชีวิตตนเองและครอบครัว ในการร่วมกันสร้างสังคมไทยให้ผาสุกร่มเย็น เฉกเช่นที่เคยเห็นและเป็นไปภายใต้ร่มมหาพระบารมีรัชกาลที่ ๙

เพลงสรรเสริญพระบารมี

ประวัติเพลงสรรเสริญพระบารมี : มีเค้าโครงว่า ในสมัยกรุงศรีอยุธยา ได้มีเพลงที่มีลักษณะคล้ายเพลงสรรเสริญพระบารมีอยู่ก่อนแล้ว ใช้บรรเลงในเวลาพระมหากษัตริย์เสด็จลงท้องพระโรงและเสด็จขึ้น มีชื่อเรียกว่า “สรรเสริญนารายณ์” แต่ในบางแหล่งระบุชื่อเพลงว่า “เสด็จออกขุนนาง”

แต่เพลงสรรเสริญพระบารมีในฐานะเพลงชาตินั้น เริ่มปรากฏในสมัยรัชกาลที่ 4 โดยมีการใช้เพลง ก๊อคเซฟเคอะคิง ซึ่งเป็นเพลงสรรเสริญพระบารมีและเพลงชาติของอังกฤษ บรรเลงเป็นเพลงถวายความเคารพแด่องค์พระมหากษัตริย์ ตามแบบอย่างการฝึกทหารของอังกฤษ พระยาศรีสุนทรโวหาร (น้อย อาจารยางกูร) ได้ใช้ทำนองเพลงนี้แต่งคำร้องสรรเสริญพระบารมีถวายโดยให้ชื่อว่า “จอมราชจงเจริญ”

จนกระทั่งถึงรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระองค์ได้เสด็จประพาสเมืองสิงคโปร์และเกาะชวาในปี พ.ศ. 2414 ขณะที่ทรงประทับอยู่ที่สิงคโปร์นั้น ทหารอังกฤษได้ใช้เพลง “ก๊อคเซฟเคอะคิง” บรรเลงเป็นเพลงเกียรติยศรับเสด็จ ปัญหาจึงเกิดขึ้นว่าทั้งอังกฤษและไทยต่างใช้เพลงสรรเสริญพระบารมีเพลงเดียวกัน ต่อมาเมื่อเสด็จพระราชดำเนินไปยังเมืองปัตตาเวีย ชาวฮอลันดาที่คงอาณานิคมที่นั่น ได้ถามถึงเพลงประจำชาติของไทย เพื่อจะได้นำไปบรรเลงรับเสด็จ พระองค์จึงมีพระราชดำริแก่ครูคนตรีไทย ให้แต่งเพลงถวายรับเสด็จเพื่อใช้แทนเพลง “ก๊อคเซฟเคอะคิง”

เรื่อง : ชัชชัย กฤติยาภิชาตกุล

ตอนนั้น คณะครูคนตรีไทยจึงได้เสนอเพลงบุหลันลอยเลื่อน (หรือเพลงทรงพระสุบิน) ซึ่งเป็นพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ใช้เป็นเพลงสรรเสริญพระบารมี จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ นายเฮตุคเซน (Heutsen) ครูคนตรีในกรมทหารมหาดเล็กชาวฮอลันดา เรียบเรียงทำนองขึ้นใหม่ให้เป็นทางคนตรีตะวันตก และได้ใช้เป็นเพลงสรรเสริญพระบารมีตั้งแต่ปี พ.ศ. 2414 (คร.สุกรี เจริญสุข ได้สันนิษฐานว่าน่าจะเป็นเพลงเดียวกันกับเพลงสรรเสริญเสือป่า ซึ่งใช้เป็นเพลงเกียรติยศของเสือป่าในสมัยรัชกาลที่ 6)

ต่อมาจึงได้มีการเปลี่ยนมาใช้เพลงสรรเสริญพระบารมีฉบับของพระประดิษฐไพเราะ (มี คุริยางกูร หรือ ครูมีแขก) ครูคนตรีคนสำคัญที่ได้ประพันธ์ทำนองขึ้นทดเกล้าฯ ถวายเมื่อราว พ.ศ. 2416 ภายหลังจากพระราชพิธีบรมราชาภิเษกครั้งที่ 2 ได้ไม่นาน ซึ่งได้เค้าทำนองมาจากเพลงสรรเสริญนารายณ์ของเก่า และได้เรียบเรียงเสียงประสานสำหรับคนตรีตะวันตกโดย ปโยตร์ ชูรอฟสกี (Pyotr Schurovsky) นักประพันธ์ชาวรัสเซีย เมื่อ พ.ศ. 2431

สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ ทรงนิพนธ์เนื้อร้องประกอบและได้ออกบรรเลงครั้งแรกที่ศาลาพุทธนาธิการในปีเดียวกัน ต่อมาทรงนิพนธ์เนื้อร้องของเพลงนี้อีกหลายเนื้อร้องเพื่อขับร้องในกลุ่มต่างๆ กัน เช่น ทหาร นักเรียน ชาย นักเรียนหญิง เป็นต้น แต่มีเนื้อร้องเพลงสรรเสริญพระบารมีอีกสำนวนหนึ่งที่เป็นพระนิพนธ์ในพลเรือเอก พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ สำนวนนี้เป็นสำนวนสำหรับทหารเรือขับร้องโดยเฉพาะ

เนื้อร้องเพลงสรรเสริญพระบารมีฉบับปัจจุบันนั้น เดิมที่เป็นเนื้อร้องที่พระองค์ได้ค้นพบขึ้นเพื่อใช้ในพระราชพิธีลงทรงของสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิรุณหิศ สยามมกุฎราชกุมาร ต่อมาเมื่อถึงรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงนำเพลงสรรเสริญพระบารมีมาพระราชนิพนธ์คำร้องขึ้นใหม่ โดยทรงรักษาคำร้องเดิมเอาไว้เกือบทุกอย่าง ยกเว้นแต่ทรงเปลี่ยนคำร้องในท่อนสุดท้ายว่า ฉะนั้น ให้เป็น ชโย และประกาศใช้ในวันที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2456 และใช้เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน

ภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 เพลงสรรเสริญพระบารมีไม่ได้ใช้ในฐานะเพลงชาติอีกต่อไป แต่ยังคงใช้ในฐานะของเพลงถวายความเคารพแด่องค์พระมหากษัตริย์ มีอยู่ช่วงหนึ่งมีการคัดทอนเพลงนี้ให้สั้นลง แต่ได้ยกเลิกการใช้แล้ว

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ กับเรือใบในชีวิต

ปิยะฤทัย ปิโยพระพงศ์ / เรื่อง

เป็นที่รับรู้กันโดยทั่วไปว่าพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระอัจฉริยภาพหลากหลายด้าน กล่าวได้ว่าพระองค์ทรงเป็นผู้ปราดเปรื่องในหลายศาสตร์ รวมถึงด้านการกีฬา ซึ่งกีฬาที่พระองค์โปรดที่สุดนั่นคือการเล่นเรือใบ

ไม่เพียงทรงเล่นใบได้อย่างเชี่ยวชาญ ทว่ายังทรงต่อเรือใบด้วยพระองค์เองได้อย่างชำนาญการอีกด้วย ทั้งนี้เพราะสมัยยังทรงพระเยาว์ สมเด็จพระบรมราชชนนีทรงสอนไม่ให้ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย และไม่ทรงอนุญาตให้ซื้อของเล่นราคาแพง พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชจึงโปรดที่จะลงมือประดิษฐ์สิ่งของขึ้นเอง ด้วยการศึกษาวิชาช่างไม้ที่โรงเรียนในประเทศสวีเดนและแลนซ์สมัยยังทรงพระเยาว์ และทรงฝึกฝนด้วยพระองค์เองสืบต่อมา พระองค์ทรงนำความรู้ที่นำมาทรงต่อเรือใบลำแรกเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๗ โดยเป็นเรือใบประเภทเอนเตอร์ไพรส์ มีชื่อว่า “เรือราชปะแตน” หลังจากนั้น ในปี พ.ศ. ๒๕๐๘ ทรงต่อเรือใบประเภทโอเค ชื่อ “เรือนวฤกษ์” ตามมาด้วย “เรือเวกา ๑” “เรือเวกา ๒” และ “เรือเวกา ๓” ผ่านมาจนถึงช่วงปี พ.ศ. ๒๕๐๙-๒๕๑๐ ทรงออกแบบและต่อเรือใบประเภทมอร์ ซึ่งมี ๓ แบบ คือ เรือมก เรือซูเปอร์มก และเรือไมโครมก ส่วนเรือใบลำสุดท้ายที่ทรงออกแบบและทรงต่อด้วยพระองค์เองคือเรือไม้ก อันเป็นเรือที่มีลักษณะผสมระหว่างเรือโอเคและเรือซูเปอร์มก

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชโปรดการเล่นเรือใบและทรงทำได้ดียิ่ง เมื่อประเทศไทยเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาแหลมทอง ครั้งที่ ๔ ในปี พ.ศ. ๒๕๑๐ พระองค์ทรงร่วมแข่งขันเรือใบ โดยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าอุบลรัตนราชกัญญา ทรงลงแข่งขันด้วย ทั้งสองพระองค์ทรงเป็นตัวแทนทีมชาติไทยเข้าแข่งขันเรือใบกับนักกีฬาจากประเทศกลุ่มเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เมื่อวันที่ ๑๑-๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๐ ในอ่าวพัทยา จังหวัดชลบุรี สองพระองค์ทรงทำคะแนนนำนักกีฬาชาติอื่น และทรงทำคะแนนสูสีกันมาโดยตลอด กระทั่งวันสุดท้ายของการแข่งขัน ทรงมีคะแนนเท่ากัน คณะกรรมการจึงถวายชัยชนะอันคับขันหนึ่งแก่ทั้งสองพระองค์ นำความปลื้มปีติมาสู่ชาวไทยยิ่งนัก ทรงได้รับการทูลเกล้าฯ ถวายเหรียญทองจากสมเด็จพระบรมราชินีนาถ เมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๐ ซึ่งเป็นวันพิธีปิดการแข่งขันกีฬาแหลมทอง ครั้งที่ ๔ ณ สนามศุภชลาศัย ต่อมา คณะรัฐมนตรีมีมติให้วันที่ ๑๖ ธันวาคมของทุกปี เป็น “วันกีฬาแห่งชาติ” สืบมาจนกระทั่งถึงทุกวันนี้

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงเป็นพระมหากษัตริย์ไทยพระองค์แรกและทรงเป็นพระมหากษัตริย์พระองค์เดียวในทวีปเอเชียที่ชนะเลิศการแข่งขันเรือใบนานาชาติ ได้รับการจารึกไว้ในประวัติศาสตร์กีฬาโลก ล่วงมาถึงปี พ.ศ. ๒๕๓๐ คณะกรรมการโอลิมปิกสากลมีมติเป็นเอกฉันท์ ขอพระราชทานพุดเกล้าฯ ถวายเหรียญทองคุชภักติติมศักดิ์ของโอลิมปิก “อิสริยาภรณ์โอลิมปิกสูงสุด (ทอง)” แต่พระองค์เมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม เป็นการประกาศความเป็นปราชญ์ด้านกีฬาของพระองค์ให้ขจรขยายไปทั่วโลกอีกครั้ง

ด้วยความโปรดกีฬาเล่นใบเป็นพิเศษ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชจึงทรงก่อตั้งสโมสรเรือใบส่วนพระองค์ขึ้น คือสโมสรเรือใบจิตรลดา ทั้งยังมีพระมหากรุณาธิคุณรับสโมสรเรือใบต่างๆ มาไว้ในพระบรมราชูปถัมภ์อีกหลายสโมสร เช่น สโมสรเรือใบราชวรุณ สโมสรเรือใบกรมอุทการเรือ สโมสรเรือใบฐานทัพเรือสัตหีบ สโมสรเรือใบนาวิกโยธิน และสโมสรเรือใบกองเรือยุทธการ เป็นต้น

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมิได้ทรงกีฬาเพื่อเป็นการออกกำลังกายและเพื่อความเพลิดเพลินเท่านั้น พระองค์ยังทรงมีข้อคิดในการดำเนินชีวิตจากการเล่นเรือใบผ่านพระราชดำรัสว่า

“การเล่นใบ สอนให้คนคิดเอง ทำเอง เพราะเมื่อเราลงไปเล่นเรือใบแล้วเรือไม่วิ่ง จะไม่มีใครมาคอยสอน เราต้องคิดเอง ทำเอง ว่าลมมาทางไหน ลมแรงขนาดนี้ เราสู้ไหวไหม ถ้าไหวเราก็สู้ แต่ถ้าไม่ไหวแล้วเรายังสู้ เรือก็จะคว่ำ ถ้าลมเบาเราจะต้องทำอะไรเรือจึงจะวิ่ง แล้วถ้าไม่มีลม เราจะทำอย่างไร เราก็ควรจะนั่งรอสักครูให้ลมมา ถ้าเราเล่นเรือเป็น คูทิศทางลมเป็น ถ้าเราเป็นตัวนี้ เด็กไทยเป็นตัวนี้แล้วนำมาใช้ในชีวิต นำมาใช้ในกิจการงานได้ ไม่มีทางขาดทุน เพราะรู้เทคนิคการใช้ชีวิต เด็กไทยจะรู้จักและเข้าใจในการคิดเอง ทำเอง”

ปวงชนชาวไทยได้น้อมนำพระราชดำรัสนี้มาเป็นข้อคิดในการดำเนินชีวิต ในวันที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ เสด็จสู่สวรรคาลัย ความอาลัยไม่สูญสิ้น หว่าพสกนิกรอ้อมใจว่าพระองค์มิได้ทรงลาลับหาย เพราะพระองค์จะสถิตอยู่ในทุกสิ่งสิ่งงามที่เกิดขึ้นในราชอาณาจักรไทย และสถิตอยู่ในใจชาวไทยตราบนิจนิรันดร์

“การ
เล่นใบ
สอนให้คนคิดเอง
ทำเอง เพราะเมื่อเราลงไป
เล่นเรือใบแล้วเรือไม่วิ่ง จะไม่มี
ใครมาคอยสอน เราต้องคิดเอง ทำเอง
ว่าลมมาทางไหน ลมแรงขนาดนี้ เราสู้ไหว
ไหม ถ้าไหวเราก็สู้ แต่ถ้าไม่ไหวแล้วเรายังสู้ เรือ
ก็จะคว่ำ ถ้าลมเบาเราจะต้องทำอะไรเรือจึงจะวิ่ง
แล้วถ้าไม่มีลม เราจะทำอย่างไร เราก็ควรจะนั่งรอสักครู
ให้ลมมา ถ้าเราเล่นเรือเป็น คูทิศทางลมเป็น ถ้าเราเป็นตัวนี้
เด็กไทยเป็นตัวนี้แล้วนำมาใช้ในชีวิต นำมาใช้ในกิจการงานได้
ไม่มีทางขาดทุน เพราะรู้เทคนิคการใช้ชีวิต เด็กไทยจะรู้จักและเข้าใจ
ในการคิดเอง ทำเอง”

พระราชดำรัสเกี่ยวกับการเล่นเรือใบ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙

“ได้ยินเสียงแว่วคังแผ่วมาแต่ไกลไกล
 ชุ่มชื่นฤทัยหวานใดจะปาน
 ฟังเสียงบรรเลงขับเพลงประสาน
 จากทิพย์วิมานประทานกล่อมใจ.....”

ทำนอง : พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
 คำร้อง : พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ
 ร่วมกับ ศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ ณ นคร

ดนตรีของในหลวง

รุ่งโรจน์ จุกมงคล / เรื่อง

“ไกล่รุ่ง” บทเพลงพระราชนิพนธ์ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เพลงแรกที่เราจำตั้งแต่เด็กๆ ได้ยินและร้องตามได้ก่อนจะทราบว่า เป็นเพลงพระราชนิพนธ์เสียอีก ตลอดชีวิตก็ได้ยินและชื่นชอบเรื่อยมา เมื่อได้ฟังครั้งแรกก็เผลอไปกับท่วงทำนองที่ไพเราะงดงาม จากอัจฉริยภาพทางด้านดนตรีของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวสมเด็จพระอัครศิลปินของแผ่นดิน

ไกล่รุ่งเป็นหนึ่งใน 48 บทเพลงพระราชนิพนธ์ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระราชนิพนธ์ระหว่างปี พ.ศ. 2489-2538 พระองค์ทรงมีความรู้อย่างแตกฉานในทฤษฎีการประพันธ์ ทรงเป็นผู้นำในด้านการประพันธ์ทำนองเพลงสากลของเมืองไทย หลายเพลงทรงพระราชนิพนธ์ทำนองเพลงแล้วจึงใส่คำร้องภาษาอังกฤษด้วยพระองค์เอง ได้แก่ Echo (แ่วว), Still on My Mind (ในดวงใจนิรันดร์), Old Fashioned Melody (เตือนใจ), No Moon (ไร้จันทร์) และ Dream Island (เกาะในฝัน) สำหรับบทเพลงที่ทรงพระราชนิพนธ์ทำนองจากคำร้องภาษาไทย ได้แก่ เพลงความฝันอันสูงสุด และเราสู้ นอกจากนี้ก็เป็นบทเพลงทรงพระราชนิพนธ์ทำนอง และโปรดเกล้าฯ ให้มีผู้แต่งคำร้องประกอบเพลงพระราชนิพนธ์หลายท่าน ได้แก่ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ ศาสตราจารย์ ท่านผู้หญิงนพคุณ ทองใหญ่ ณ อยุธยา ศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ ณ นคร ฯลฯ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมพระราชหฤทัยดนตรีมาตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์ ทรงเริ่มเรียนดนตรีเมื่อพระชนมายุ 13 พรรษา ขณะประทับอยู่ที่ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ทรงเรียนเป่าแซกโซโฟน วิชาการดนตรี การเขียนโน้ต และบรรเลงในแนวดนตรีคลาสสิก โดยมีพระอาจารย์ถวายคำแนะนำอย่างเข้มงวดนานกว่า 2 ปี

หลังจากทรงฝึกหัดดนตรีขั้นพื้นฐาน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจึงเริ่มสนพระราชหฤทัยในแนวดนตรีแจ๊ส (Jazz) ทรงศึกษาประวัตินักดนตรีที่มีชื่อเสียงและทรงเปรียบเทียบฝีมือการเล่นดนตรีจากแผ่นเสียงที่บรรเลงโดยนักดนตรีเหล่านั้น แล้วจึงทรงบรรเลงสอctrackพร้อมกับแผ่นเสียงของนักดนตรีตามสไตล์ที่ทรงโปรด เช่น การเป่าโซปราโน แซกโซโฟน ของ ซิดนีย์ เบเชต์ (Sydney Bechet) การเป่าออร์แกน แซกโซโฟน ของ จอห์นนี่ ฮอดจิส (Johnny Hodges) การเล่นเปียโนและวงดนตรี ของ ดุ๊ก เอลลิงตัน (Duke Ellington)

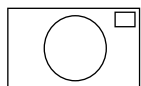
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระปรีชาสามารถในการทรงดนตรี เครื่องดนตรีที่ทรงโปรดคือเครื่องเป่าแทบทุกชนิด เช่น แซกโซโฟน คลาริเน็ต และทรัมเป็ต ทั้งยังทรงกีตาร์และเปียโนได้อีกด้วย นอกจากนี้ทรงเล่นดนตรีร่วมกับวงดนตรีได้ทุกวงทั้งไทยและต่างประเทศ ทรงเข้าบรรเลงร่วมกับวงดนตรีนั้นๆ ได้ ไม่ว่าวงดนตรีนั้นจะมีแนวการเล่นแบบใด

เมื่อถึงตอนเล่นเดี่ยว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงสามารถใช้ปฏิภาณเล่นเดี่ยวได้อย่างยอดเยี่ยม พระราชอัจฉริยภาพทางดนตรีของพระองค์ถึงขั้นทรงเป่าแซกโซโฟนและคลาริเน็ตได้อย่างยอดเยี่ยม สามารถบรรเลงได้ตอบกับนักดนตรีต่างๆ ที่มีชื่อเสียงของโลก เช่น เบนนี กูดแมน (Benny Goodman), แจ็ค ทีการ์เดน (Jack Teagarden), โลอูเนล แฮมพ์ตัน (Lionel Hampton) และ สแตน เก็ตส์ (Stan getz)

เพลงพระราชนิพนธ์แต่ละเพลงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวยังแสดงออกถึงพระมหากรุณาธิคุณที่มีต่อพสกนิกรทุกหมู่เหล่าโดยถ้วนหน้า เช่น เพลงยามเย็น พระราชทานแก่สมาคมปราบวัณโรค เพื่อนำออกแสดงเก็บเงินบำรุงการกุศล เพลงไกล่รุ่ง บรรเลงเป็นปฐมฤกษ์ในงานของสมาคมเลี้ยงไก่แห่งประเทศไทย เพลงยี่มดู่ พระราชทานแก่โรงเรียนสอนคนตาบอด เพลงลมหนาว พระราชทานในงานประจำปีของสมาคมนักเรียนเก่าอังกฤษในพระบรมราชูปถัมภ์ เพลงพรปีใหม่ พระราชทานแก่พสกนิกรเนื่องในวันปีใหม่ เพลงเกิดเป็นไทยตายเพื่อไทย เพลงความฝันอันสูงสุด และเพลงเราสู้ พระราชทานแก่ผู้ปฏิบัติหน้าที่เพื่อประเทศชาติ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเห็นว่า คนตรีนอกจากให้ความบันเทิงแล้ว ควรเป็นสื่อสร้างสรรค์ชักนำให้คนเป็นคนดีของประเทศชาติ และสังคม ดังพระราชดำรัสที่พระราชทานแก่คณะกรรมการสมาคมดนตรีแห่งประเทศไทย ณ ศาลาศิลิลาลัย เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2524 มีความตอนหนึ่งว่า

“...การดนตรีจึงมีความหมายสำคัญสำหรับประเทศชาติ สำหรับสังคม ถ้าทำดีๆ ก็ทำให้คนเขามีกำลังใจจะปฏิบัติงานการ ก็เป็นหน้าที่ส่วนหนึ่งที่ให้ความบันเทิง ทำให้คนที่กำลังท้อใจมีกำลังใจขึ้นมาได้ คือเร้าใจได้ คนกำลังไปทางหนึ่งทางที่ไม่ถูกต้อง ก็อาจจะดึงกลับมาในทางที่ถูกต้องได้ ฉะนั้น ดนตรีก็มีความสำคัญอย่างหนึ่ง จึงพูดได้กับท่านทั้งหลายที่เกี่ยวข้องกับการดนตรีในรูปการนี้ต่างๆ ว่า มีความสำคัญและต้องทำให้ถูกต้อง ต้องทำให้ดี ถูกต้องในทางหลักวิชาการดนตรีอย่างหนึ่ง และก็ต้องตามหลักวิชาของผู้ที่มีศีลธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต ก็จะทำให้เป็นประโยชน์อย่างมาก เป็นประโยชน์ทั้งต่อส่วนรวมทั้งส่วนตัว เพราะก็อย่างที่กล่าวว่าเพลงนี้มันเกิดความรู้สึกภายในของตัวเองได้ ความปิติในผู้อื่นได้ ก็เกิดความรู้สึกได้ความเสียใจได้ ฉะนั้นก็ต้องมีความระมัดระวังให้คี่...”

ภาพแห่งความทรงจำ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงประทับนั่งข้างรถยนต์พระที่นั่งบนสะพานไม้ ข้างพระราชวังมีชายหนุ่มใส่เสื้อเชิ้ตสีขาว กางเกงขาสั้นสีน้ำตาล เนื้อตัวเต็มไปด้วยคิณโคลนตึกกาย แดงไม่สวมรองเท้า

๗ กันยายน ๒๕๒๔ สะพานแห่งนี้ตั้งอยู่บ้านเจาะบาง หมู่ ๓ ต.บุโยะ อ.สุโขทัย จ.นครราชสีมา ชายคนดังกล่าวคือ นายพร้อมจินนาบุตร ขณะนั้นอายุ ๔๗ ปี ผู้มีโอกาสเข้าเฝ้ารับเสด็จอย่างใกล้ชิด ปัจจุบันได้เสียชีวิตไปแล้ว เมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๗ ด้วยวัย ๘๐ ปี

ในวันนั้นขณะที่ชาวบ้านเจาะบาง ซึ่งมีพี่น้องชาวไทยพุทธและมุสลิม กำลังทำนาอยู่ในพื้นที่ของตนเอง ได้เห็นรถยนต์ของตำรวจนำขบวนเสด็จฯ ผ่านเข้ามา โดยที่ไม่ได้มีการแจ้งกำหนดการล่วงหน้า เมื่อพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เห็น

นายพร้อมจึงทรงรับสั่งให้รถยนต์พระที่นั่งหยุด แล้วตรัสถามว่า ที่นี่ที่ไหน นายพร้อมตอบว่า หมู่บ้านเจาะบาง แล้วพระองค์ก็ได้ตรัสออกมาว่า หมู่บ้านนี้ไม่มีในแผนที่ พระองค์จึงได้ตรัสถามนายพร้อมถึงสภาพความเป็นอยู่ นายพร้อมจึงได้กราบบังคมทูลขอพระราชทานให้มีการขุดคลองเชื่อมต่อคลองเจาะบาง เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ได้มีแหล่งน้ำไว้สำหรับใช้ทำการเกษตร

หลังจากนั้นจึงเสด็จลงจากรถยนต์พระที่นั่ง แล้วเสด็จพระราชดำเนินไปที่สะพานไม้และประทับกับนายพร้อม เพื่อทอดพระเนตรสภาพพื้นที่บริเวณดังกล่าว ดังที่ปรากฏเป็นภาพพระราชกรณียกิจ หลังจากนั้นไม่นานมีเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมาทำการขุดคลองเชื่อมต่อคลองเจาะบาง ตามที่นายพร้อมได้กราบบังคมทูลขอจนพื้นที่นาและพื้นที่ทางการเกษตรมีน้ำใช้อย่างอุดมสมบูรณ์ และมีเจ้าหน้าที่คอยมาดูแลและให้ความช่วยเหลือ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

ภาพแห่งความทรงจำ

เที่ยวร้อยคอย แคนสวรรค์ โครงการหลวง

เรื่องและภาพ : ยอด เนตรสุวรรณ

ร้อยคอย แคนสวรรค์ แห่งโครงการหลวงและลมหนาวเสน่ห์ที่จริงใจให้เป็นภาพในความทรงจำ แม้เคยได้เห็นเพียงภาพถ่ายเผยแพร่ ความงามคู่จตุรทิศแคนสวรรค์คงช่วยสร้างแรงบันดาลใจ โดยเฉพาะคนกรุงให้ขยับจัดของใส่เป้ ใส่กระเป๋ามุ่งสู่ร้อยคอยแถวๆ เชียงใหม่-เชียงใหม่-แม่ฮ่องสอน สู่บรรยากาศแสนจะงดงามกับความสุขภายในธรรมชาติ อิงแอบเอกเขนกท่ามกลางพรรณพฤกษา

ร้อยคอย ดินแดนขุนเขาในภาคเหนือที่วันนี้คือผืนแผ่นดินที่งดงามอย่างสวรรค์สร้าง สวยสดตื้นใจด้วยธรรมชาติมอบให้แก่ใครต่อใครได้ทุกฤดูกาล ความสมบูรณ์จากธรรมชาติบนยอดคอยสร้างน้ำและอาหารจนเจอความสุขในครัวเรือนและเศรษฐกิจอย่างเพียงพอแก่ผู้คนมากมาย แก่ชาวเขาหลายชนเผ่าบนยอดคอย ทั้งที่เมื่อหลายสิบปีก่อนธรรมชาติและผู้คนบนยอดคอยนับร้อยลูกแถบนี้หลายครอบครัวกำลังตกอยู่ในสภาพยากลำบาก ธรรมชาติถูกทำลายจนหลายแห่งกลายเป็นภูเขาหัวโล้น และการทำลายป่าเพื่อเป็นแหล่งทำเกษตรเลื่อนลอยกำลังบุกรุกไปอย่างไม่ยั้งค้ำกัด

กระทั่งในหลวง รัชกาลที่ ๙ พระองค์ทรงเสด็จพระราชดำเนินไปทั่วราชอาณาจักรไทย ทั่วทุกถิ่นทุกกันดาร เมื่อราว พ.ศ. ๒๕๐๐ นับย้อนเวลาได้เกือบ ๖๐ ปี... เพื่อทรงรับรู้ถึงความเป็นอยู่ของประชากรทั้งหลายในแผ่นดินที่พระองค์ทรงปกครอง และทรงหาหนทางช่วยเหลือประชากรห่างไกลผู้ยากไร้ ให้พวกเขาได้ชีวิตที่ดีกว่าด้วยธรรมชาติแวดล้อม

จากการเสด็จพระราชดำเนินของพระองค์ ดินแดนของชาวเขา ชาวไทยผู้ยากลำบาก ห่างไกลในขุนคอย กลายเป็นดินแดนแห่งความสุข ความงามคองสวรรค์เกิดขึ้นมาอย่างช้าๆ และมันคงโดย “โครงการหลวงของในหลวง รัชกาลที่ ๙”

โครงการหลวงของในหลวง รัชกาลที่ ๙ ถูกกำหนดสร้าง ขึ้นถึง ๓๙ แห่งในหลายจังหวัดภาคเหนือ แต่ละแห่งไม่เพียงถูก พลิกแผ่นดินทิวทัศน์การให้กลายเป็นแดนสวรรค์แห่งความสุขและ งดงามของชาวบ้านป่าและชาวเขาเท่านั้น ที่นั่นยังกลายเป็นดินแดน สวรรค์สำหรับผู้คนทั่วไปให้ร่วมสัมผัสความงดงาม ความสุข และ เรียนรู้วิถีเกษตรเมืองหนาวตามคำราของพระองค์ทรงค้นคว้า และ ตามปรัชญาชีวิตเพื่อความสุขถาวรที่พระองค์มอบให้

สองคอยในร้อยคอย ที่นักท่องเที่ยวยังไม่ได้นั้น ที่ไปถึงง่าย และต้องชวนไปกัน...คอยอ่างขาง-คอยอินทนนท์

คอยอ่างขาง ที่นี่คือสถานีวิจัยการเกษตรเมืองหนาว ในโครงการหลวงแห่งแรก มียอดคอยสูงสุดที่ ๑,๙๒๙ เมตร จากระดับน้ำทะเล ขณะเดียวกันยังมีบริเวณพื้นที่ราบกว้างใหญ่ที่สูง กว่าระดับน้ำทะเล ๑,๔๐๐ เมตร พื้นที่ราบสูงของคอยอ่างขาง ถูกรายรอบด้วยยอดเขาสลับซับซ้อนอีกมากมายของทิวเขาแดนลาว ออณหภูมิที่ลดลงถึงจุดเยือกแข็งให้เกิดปรากฏการณ์น้ำค้างแข็งหรือ ที่มีชื่อเรียกตามภาษาถิ่นว่า “เหมยขาบ” อย่างสม่ำเสมอ มีน้ำ และความชื้นสมบูรณ์ รวมทั้งดินดี กลายเป็นภูมิประเทศยอดเยี่ยม สำหรับทดลองปลูกพืชเมืองหนาว ที่นี้จึงถูกสร้าง “สถานีเกษตร หลวงอ่างขาง” สถานีวิจัยการเกษตรเมืองหนาวในโครงการหลวง ขึ้นเป็นแห่งแรก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๒

เส้นทางสู่คอยอ่างขาง สามารถไปถึงจากตัวเมือง เชียงใหม่ได้ด้วยทางหลวงหมายเลข ๑๐๗ เชียงใหม่-ฝาง ผ่าน อำเภอแมริ่ม แม่แตง เชียงดาว ไชยปราการ ถึงหลักกิโลเมตรที่ ๑๓๗ เลี้ยวซ้ายเข้าสู่ทางหลวงหมายเลข ๑๒๔๙ ไปอีก ๒๕ กิโลเมตร ช่วงสุดท้ายนี้ เส้นทางชันและคดโค้งอย่างมาก หาก ไม่แน่ใจในความสามารถในการขับรถส่วนตัวขึ้นลงเขาสูงชันก็ เลือกใช้บริการรถยนต์รับจ้างจากปากทาง โดยมีราคาเหมาประมาณ ๑,๐๐๐-๑,๕๐๐ บาท หรือสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม โทร. ๐๕๓-๔๕๐-๑๐๗-๙ สำหรับที่พักบนคอยอ่างขาง มีเปิด บริการอยู่มากมายที่ชุมชนหน้าสถานีฯ และภายในสถานีฯ ก็มีบริการ บ้านพักและร้านอาหาร

พญาเสือโคร่ง หรือ นวาวรรณ หรือ Wild Cherry หรือ ชาวญี่ปุ่นเรียก “ซากุระ” ชูช่อออกดอกอวดสีสันชมพูบ้าง ชาวแทรก ชมพูบ้าง บานสะพรั่งไปทั่วคองคอย ส่งท้ายปีเก่า ต้อนรับปีใหม่ ทั้ง ดอกไม้เมืองหนาวในแปลงปลูก อาทิ ปอปปี้, ลาเวนเดอร์, กุหลาบ อังกฤษ, กุหลาบพันธุ์, แมกโนเลีย, กระหล่ำปลีสี, โปตัม, กลีอก ชิเนีย, เซนซิโอ, คาลซีโอลาเรีย, ฟูกเซีย, เจอราเนียม, ดอกออซีโอ สเปอร์มัม, แพนซี แยกกันอวดโฉมเปล่งสีสันสวยงามกันตลอดฤดูหนาว

ภาพโดย : สถานีเกษตรหลวงอ่างขาง

จนย่างเข้าฤดูร้อน คราวนี้เป็นที่ของผักเมืองหนาวหลายสิบชนิดและผลไม้กันบ้าง อย่างเช่น ท้อ บ๊วย พลัม สตรอเบอร์รี่ สาลี่ ราสเบอร์รี่ และลูกพลับ ทั้งผลที่ยังไม่สุกพอคืกกินอยู่บนต้น และที่สุกพอกินแล้วในแฉะแม่ค้าชาวเขา

คอยอินทนนท์ จุดสูงสุดของประเทศไทยอยู่ที่นี้ ที่ ๒,๕๖๕ เมตรจากระดับน้ำทะเล และในอาณาบริเวณยังเป็นที่ตั้งของสถานีเกษตรหลวงอินทนนท์ จัดตั้งเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๒ หนึ่งในโครงการหลวงที่สำคัญมากที่สุดแห่งหนึ่ง บริเวณสถานีฯ ตั้งอยู่บนพื้นที่สูงราว ๑,๓๐๐ เมตรจากระดับน้ำทะเล

การเดินทางสู่คอยอินทนนท์ จากตัวเมืองเชียงใหม่ใช้ทางหลวงหมายเลข ๑๐๘ หรือเส้นทางสายเชียงใหม่-ฮอด ถึงบริเวณหลักกิโลเมตรที่ ๕๗ ซึ่งอยู่ก่อนถึงตัวอำเภอจอมทอง ประมาณ ๑ กิโลเมตร เลี้ยวขวาเข้าสู่ทางหลวงหมายเลข ๑๐๐๘ สายจอมทอง-อินทนนท์ สถานีเกษตรหลวงอินทนนท์ตั้งอยู่ระหว่างทางก่อนถึงยอดคอยที่หลักกิโลเมตรที่ ๓๑ รวมระยะทางจากตัวเมืองเชียงใหม่ถึงสถานีฯ ๙๑ กิโลเมตร สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม โทร. ๐๕๓-๒๘๘๖-๗๗๗-๘, ๐๘๐-๗๖๘-๑๘๔๔ สำหรับที่พัก มีบริการของอุทยานแห่งชาติคอยอินทนนท์ เปิดบริการในพื้นที่ติดกัน ค้นหาข้อมูลจองที่พักที่ www.dnp.go.th

นอกจากความงดงามและพืชพรรณน่าสนใจเฉกเช่นเดียวกับคอยอย่างข้างแล้ว ที่นี่ยังมีส่วนกุหลาบพันปี ที่รวบรวมพืชสกุล Rhododendron เช่น Azalia และอีกหลายชนิด รวมทั้งชนิดที่เกิดขึ้นในธรรมชาติของประเทศไทย เช่น คำแดง หรือคำคอย บริเวณแปลงเกษตรเมืองหนาวอยู่ติดกับหน้าผาสูงชันและมี น้ำตกสิริภูมิ เป็นน้ำตกขนาดใหญ่ที่มีโรงไฟฟ้าพลังน้ำขนาดเล็กที่ใช้พลังงานจากน้ำตกแห่งนี้ สร้างเสร็จปี พ.ศ. ๒๕๒๗ ให้พลังงานไฟฟ้า ๗๐๐,๐๐๐ กิโลวัตต์-ชั่วโมงต่อปี

วัฒนธรรมชาวเขา พื้นที่โครงการหลวงทั้งหลายตั้งอยู่บนพื้นที่สูงบนขุนคอย ขุนเขา ผู้คนที่ปักหลักปักฐานอยู่บนบนนั้น รอบๆ สถานีฯ ทุกแห่ง ส่วนใหญ่คือกลุ่มชาวเขาชนเผ่าต่างๆ เช่น กะเหรี่ยง, ม้ง, ลีซอ, ปะหล่อง, ยูนนาน, เย้า, มูเซอ และมากกว่านี้ ความงดงามจากวิถี จากประเพณี จากการแต่งกายที่ล้วนสวยงามไปตามเอกลักษณ์ของแต่ละชนเผ่า นั้น คือสีสันแสนสดใสที่อีกมุมที่ยังคงอยู่ควบคู่ไปกับการพัฒนาพื้นที่สูงของประเทศไทยไปกับ ๓๘ โครงการหลวงของในหลวง รัชกาลที่ ๙

๓๘ โครงการหลวง คือผลสำเร็จในการพัฒนาอย่างยั่งยืน ซึ่งนอกจากความงดงามเคียงแสนสวรรค์แล้ว ยังจะทำให้ผู้ที่ได้ไปเยือนเข้าใจกับปรัชญาการพัฒนาอย่างยั่งยืน ที่ในหลวง รัชกาลที่ ๙ ได้ทรงประทานไว้ให้เรา หาข้อมูลท่องเที่ยวเพิ่มเติม ทั้ง ๓๘ แห่งได้ใน www.thairoyalprojecttour.com